

Lopen langs de Tjonger

Etappe 2 Oldeberkoop - Katlikerheide

Afstand: 11 km.

Start: Oldeberkoop, t/o Bonifatiuskerk, Oosterwoldseweg 4 8421 PA Oldeberkoop

Einde: Informatiecentrum It Fryske Gea, Schoterlandseweg 24 A 8455 JG Katlijk

Parkeren: Carpool Oldeberkoop, rotonde N351

OV Start: Bushalte Provinciale weg, Oldeberkoop (bij rotonde N351)

OV Einde: Bushalte Katlikerheide, Schoterlandseweg 33, 8455 JE Katlijk. Terug met Qbuzz 15 richting Oosterwolde. Bij halte Gorredijksterweg Jubbega overstappen op Qbuzz 26

Aanlooproute

Loop vanaf de parkeerplaats/bushalte richting tankstation. Vóór het tankstation LA langs metalen hekken, smal wandelpad. Steeds RD tot je uitkomt bij de kerk in Oldeberkoop. Ga LA.

Routebeschrijving

Vanaf de Bonifatiuskerk RD, Wolvegasterweg.

Kijkpunt 1: Oldeberkoop

Oldeberkoop is van oorsprong een veenontginningsdorp, dat al wordt genoemd in 1228 als 'Brokope' en later als Berkoop. Deze naam is waarschijnlijk afgeleid van de woorden 'broek' en 'ope', grasland en water. Het dorp is ontstaan op de zandruggen tussen de Tjonger en de Linde met aan beide zijden landerijen die vroeger vaak onder water stonden.

Tot het begin van de 16^e eeuw functioneerde het gebied rond Oldeberkoop als een zelfstandig boeren republiekje. Het bestuur was in handen van zogenaamde stellingen.

Later is het bij Friesland ingedeeld en kwam Oldeberkoop binnen de grietenij Ooststellingwerf te liggen.

Het dorpskarakter veranderde toen Oldeberkoop in 1812 de hoofdplaats van de gemeente Ooststellingwerf werd. Notabelen en grootgrondbezitters streken in het dorp neer. Vooral de rijke familie Willinge Prins had veel invloed op de ontwikkelingen in het dorp. Ze bouwden er villa's, lieten parken aanleggen, zorgden voor de komst van fabrieken en richtten landbouwscholen op.

Het dorp straalt nog steeds allure uit. Liefhebbers van kunst en cultuur kunnen hun hart ophalen tijdens de jaarlijkse kunstroute Open Stal, een Muziek op Stapel-concert of in Galerie Hawar.

Steek na het kanon de N353 over en ga verder RD.

Kijkpunt 2: Kanonnen en schansen

Het kanon aan een van de toegangswegen van Oldeberkoop laat zien dat het er hier niet altijd rustig aan toe ging. In de eerste eeuwen waren er geregeld conflicten met de bisschop van Utrecht over de pacht van landerijen. Tot tweemaal toe viel zijn krijgsvolk Friesland binnen waarbij Berkoop werd geplunderd. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog werd het dorp aangevallen door de Spanjaarden. Om voortaan beter weerstand te bieden tegen de vijand werd als onderdeel van de Friese Waterlinie vlakbij Oldeberkoop de Bekhofschanse

aangelegd. Deze kwam goed van pas toen in het rampjaar 1672 de bisschop van Munster Noord-Nederland wilde binnen vallen. Rond de Bekhofschans werd forse tegenstand geboden. Uiteindelijk werden Bommen Berend en zijn troepen verslagen. In 1979 is bij de Bekhofschans een kanon gevonden dat, na een grondige restauratie, nu staat te pronken aan de rand van het dorp.

Na de kaasboerderij met Boer'n Zelfbediening en huisnr. 49A RA Natuurreservaat It Fryske Gea in. Bij KP 14 LA. Aan het eind op asfaltweg RA, Meulereed. Buigt vóór huisnr. 7 naar rechts en wordt fietspad door het beekdal. Je komt uit bij Sluis II.

Steek de Tjonger over. Na de sluiswachterswoning LA, fietspad. Na de bocht heb je aan je linkerhand uitzicht op de Tjongerdellen.

Aan het eind op asfaltweg LA, Tjongervallei. Na ongeveer 2 km., even na het bord Ketliker Star, RA het natuurgebied in. (Voor een bankje met mooi uitzicht over de Tjongerdellen t/o parkeerplaats linksaf het bospad in).

Kijkpunt 3: Adellijke natuur

Het Ketliker Skar is van oorsprong een heidegebied dat aan het begin van de 19^e eeuw in bezit kwam van de adellijke familie Bieruma-Oosting. De familie begon al snel met het in cultuur brengen van de heidevelden. Voor de houtproductie en de jacht werd een bos aangelegd.

In de zeventiger jaren is het bosgedeelte van het Ketliker Skar overgenomen door It Fryske Gea. Zij zijn erin geslaagd het oude productiebos om te vormen naar een meer natuurlijk bos met houtwallen, statige beukenlanen, heideveldjes en poelen. Door deze variatie vind je hier verschillende soorten dieren zoals vossen, reeën, damherten, dassen en zelfs de wasbeerhond.

Na een grote steen RA en daarna links door het hekje. Op splitsing RA, blauwe route. Je loopt door een lange beukenlaan. Blijf de blauwe route rechtdoor volgen. Na een bocht naar links RA over een wildrooster. Je komt uit bij het Infocentrum It Fryske Gea, eindpunt van deze etappe.

Voor bushaltes op de Schoterlandsweg LA (450 m.).

Wil je verder met etappe 3? Ga dan tegenover het infocentrum RA over het rolstoelpad naar de parkeerplaats.

